

wolken theater



Jaarverslag 2020

14 februari 2021

Stichting WOLKENTHEATER - Tweede Boerhaavestraat 49 1091 AL Amsterdam
Correspondentieadres: Eerste Helmersstraat 7C 1054 CX Amsterdam
020 615 72 33 - stichting@wolkentheater.nl - www.wolkentheater.nl
IBAN: NL06INGB0005513101 - KvK Amsterdam: 41212526 - RSIN: 802279454

INHOUD

1. Beleidsplan	2
2. Projecten in 2020	4
3. Jaarrekening 2020	21
4. Jaarplan 2021	24

1. BELEIDSPLAN

Oprichting

Stichting WOLKENTHEATER werd op Valentijnsdag 1993 opgericht door een aantal naar Nederland gevluchte kunstenaars afkomstig uit verschillende delen van het (toen brandende) voormalige Joegoslavië. Geconfronteerd met de sombere leefsituatie van vluchtelingenkinderen in asielzoekerscentra (AZC's) besloten ze voor deze kwetsbare groep kinderen met zelfgemaakte poppen theatervoorstellingen spelen en zo de kinderen een steuntje in de rug te geven. Optredens waren zo'n succes dat er een nieuwe stichting werd opgericht onder de naam het WOLKENTHEATER.

Visie, missie, doel

Veel jonge vluchtelingenkinderen hebben een traumatische verleden. Wij geloven in de kracht van kunst en dat theater op een pedagogisch verantwoorde wijze in een speelse omgeving de fantasie van kinderen zo kan prikkelen dat het heilzaam kan zijn. Het WOLKENTHEATER wil een plek zijn waar een gevlucht kind door de magie van spel het leven van alledag even kan vergeten, zich kan laten meevoeren in de meest spannende verhalen en avonturen, en weer gewoon kind kan zijn. De voorstellingen van het WOLKENTHEATER behandelen universele thema's als hoop, liefde en vriendschap. Zij zijn met zorg en aandacht gemaakt speciaal voor deze groep kinderen en er wordt rekening gehouden met taal- en cultuurbarrières. Het WOLKENTHEATER treedt op in tientallen asielzoekerscentra door heel Nederland.

Bestuur

Het bestuur van de stichting stelt volgende documenten vast:

- een beleidsplan,
- het jaarplan met een begroting voor het volgende boekjaar en
- een jaarverslag met de jaarrekening na afloop van het boekjaar.

Het beleidsplan wordt jaarlijks geëvolueerd en op basis van de nieuwe inzichten aangepast. Op basis van het beleidsplan wordt voor elk komend jaar een concreet jaarplan ontwikkeld.

Alle andere bepalingen omtrent het functioneren van het bestuur zijn opgenomen in de statuten van de stichting en in het huishoudelijk reglement.



Personeel

Bij uitvoerende werkzaamheden wordt het bestuur ondersteund door de directeur, die leiding geeft aan een team van medewerkers. Voor bezoldiging van de betaalde krachten is CAO theater van toepassing. De vrijwilligers hebben recht op een wettelijke vrijwilligersvergoeding.

Huisvesting

De stichting huurt een klein kantoor in Amsterdam waar alle voorbereidende activiteiten van het WOLKENTHEATER plaatsvinden.

Fondsenwerving

Asielzoekerscentra en locaties van VluchtelingenWerk hebben geen middelen om de activiteiten van het WOLKENTHEATER volledig te bekostigen. De stichting moet de financiering zelf rond zien te krijgen. Voor de ondersteuning is het WOLKENTHEATER voornamelijk aangewezen tot landelijke vermogenfondsen, subsidies van gemeenten, sponsorgelden van lokale bedrijfsleven en particulieren. De kosten voor eigen fondsenwerving mogen jaarlijks niet groter zijn dan 10 procent van de baten uit eigen fondsenwerving.



Het beheer van het vermogen

Het vermogen van de stichting wordt, gezien de beperkte omvang van de stichting, uitsluitend in liquide vorm aangehouden op een rekening courant bij de ING Bank te Amsterdam.

De stichting voert financiële administratie uit met duidelijke en controleerbare informatie over zowel de aard en omvang van de inkomsten en de reserves als de kosten.

De stichting streeft een continuïteitsreserve op te bouwen om een buffer te hebben bij tegenvallende resultaten in de fondsenwerving en sponsoring.

Bestedingen

Het WOLKENTHEATER gebruikt financiële middelen voornamelijk voor het dekken van huisvestingskosten, theatermateriaal, vervoer-, verblijfs- en personeelskosten.

De bestedingen dienen in overeenstemming te zijn met de doelstelling van de stichting en conform de begroting. De afwijkingen van de begroting moeten worden gedekt door een bestuursbesluit.

Publiciteit

De website van de stichting is de voornaamste bron van informatie over het gezelschap en wordt regelmatig geupdate. Het WOLKENTHEATER onderhoudt contacten met de pers door het hele land. Speciale aandacht wordt geschonken aan de lokale media.

2. PROJECTEN IN 2020

Circus DOE-MAAR-MEE

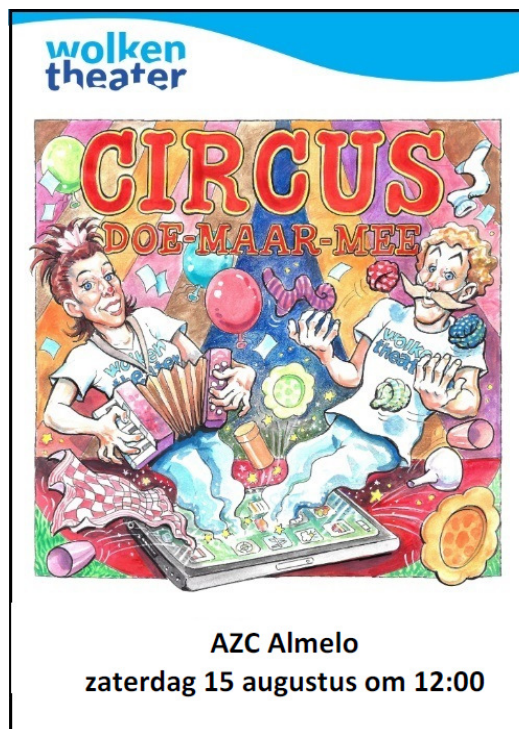


Dit project was waarschijnlijk het meest spannende en onzekere project sinds de oprichting van ons gezelschap. De reden hiervoor was de uitbraak van corona-epidemie. Toen in maart/april een lockdown kwam, was het alles behalve zeker dat ons project door kon gaan. Volgens de toen geldende maatregelen waren zelfs onze eigen repetities niet meer mogelijk.

We hebben ons best gedaan om ons aan de situatie aan te passen, alert te blijven en alternatieven te zoeken. Via onze contacten in AZC's hebben we te horen gekregen dat de kinderen voornamelijk opgesloten in hun kamers moeten verblijven. Wetend hoe dat is, dachten we dat we iets moeten doen om de kinderen op te vrolijken en te activeren. In ons team hadden we al een kleine filmcrew omdat er plannen waren onze voorstellingen te filmen. In overleg met AZC's hebben we een reeks korte filmpjes gemaakt. Die werden iedere woensdag gepubliceerd op de intranetpagina van AZC's/COA. In de filmpjes lieten we kinderen zien hoe je van gewone huisspullen (sokken, theedoeken, borden) de circusrekwisieten kunt maken en daarmee een interessante circusscène kunt spelen. De filmpjes waren met interesse door AZC's en kinderen ontvangen. We hebben zelfs een aantal filmpjes teruggekregen, met een mobieltje opgenomen, waar kinderen een goocheltruc of circus scène lieten zien.

In de laatste week van juni heeft de regering besloten dat tijdens de zomermaanden nog steeds geen evenementen plaats mogen vinden, behalve de openluchtevenementen voor kinderen tot 12 jaar, met een maximum aantal bezoekers van 100. Ons project paste precies in deze niche en kon dus doorgaan! We maakten een voorstelling gebaseerd op bovengenoemde filmpjes. Het optreden begon met spelers in gewone kleren achter een gewone keukentafel. Ze maakten met een lippenstift rode stipjes op de puntjes van hun neuzen. Langzamerhand, tijdens het spel, veranderde alles: de achterwand werd een circustent, de tafel een magische kast en de spelers echte clowns en acrobaten. De kinderen deden actief mee. Als afsluiting kwam iedereen op het toneel in een gezamenlijk dansnummer begeleid door de vurige Balkan fanfare. Regelmatig zagen we ook dansende ouders die van afstand de voorstelling bekeken.

Het is leuk om te melden dat ons event niet alleen eindigde met een fanfare, maar daar ook mee begon. AZC's zijn soms groot opgezet en de kinderen hebben niet echt een ontwikkeld besef van tijd. Om te zorgen dat iedereen toch bij het begin van de voorstelling aanwezig was, maakten we bij iedere locatie een rondje door het AZC met onze fanfare, ook door de gangen van de gebouwen. Dat zorgde voor veel hilariteit en schiep meteen een vrolijke sfeer met enthousiaste verwachtingen.



Filmpjes

1. Hallo, ik ben Carla! Hallo, ik ben Eric!



2. Wil je misschien ook leren jongleren?



3. Wat gaan we doen vandaag? Magic!



4. Een nieuwe uitdaging! Eigen filmpje?



5. Mim! Dat is circus zonder te praten!



6. Samen zingen? Doe maar mee!



Alle filmpjes zijn te zien via: tinyurl.com/yxqphrpo

Speellijst:

AZC Gilze en Rijen - di 4 augustus om 12:00
 AZC Oisterwijk - di 4 augustus om 16:00
 AZC Sweikhuizen - wo 5 augustus om 12:00
 AZC Echt - wo 5 augustus om 16:00
 AZC Grave - do 6 augustus om 12:00
 AZC Overloon - do 6 augustus om 16:00
 AZC Arnhem-Zuid - vr 7 augustus om 12:00
 AZC Arnhem Elderhof - vr 7 augustus om 16:00
 AZC Den Helder - ma 10 augustus om 12:00
 AZC Sneek - ma 10 augustus om 16:00
 AZC Burgum - di 11 augustus om 12:00
 AZC Ter Apel - di 11 augustus om 16:00
 afgelast wegens coronauitbraak
 AZC Drachten - di 11 augustus om 16:00
 AZC Delfzijl - wo 12 augustus om 12:00
 afgelast wegens coronauitbraak

AZC Assen - wo 12 augustus om 16:00
 AZC Zweeloo - do 13 augustus om 16:00
 AZC Emmen - vr 14 augustus om 12:00
 AZC Hardenberg - vr 14 augustus om 16:00
 AZC Almelo - za 15 augustus om 12:00
 AZC Schalkhaar - za 15 augustus om 16:00
 AZC Luttelgeest - zo 16 augustus om 12:00
 AZC Almere - zo 16 augustus om 16:00
 AZC Rijswijk - wo 19 augustus om 12:00
 AZC Rotterdam - wo 19 augustus om 16:00
 AZC Leersum - do 20 augustus om 12:00
 AZC Utrecht - do 20 augustus om 16:00
 AZC Harderwijk - vr 21 augustus om 12:00
 AZC Amersfoort - vr 21 augustus om 16:00
 AZC Zutphen - za 22 augustus om 12:00
 AZC Apeldoorn - za 22 augustus om 16:00

Foto's



De foto's, gemaakt door Goedeke Monnens, zijn kosteloos te gebruiken en in grote resolutie te downloaden via: tinyurl.com/y42emoex.

Evaluatie AZC medewerkers

Hallo toppers! Bedankt voor de fijne voorstelling. De kinderen hebben genoten! Snelle op en afbouw met een relaxte sfeer. Het programma was erg leuk, we vonden het tof dat er wat alleenstaande volwassenen vanaf een afstandje zichtbaar aan het meegenieten waren.

Annemiek van der Velde, AZC Hardenberg

Weer een leuke voorstelling. De kinderen en ook de ouders hebben genoten. De muziekoftocht over het AZC terrein is ook een erg leuk middel. Je ziet dat de mensen nieuwsgierig worden en even erop geattendeerd worden dat er wat gaat gebeuren. De voorstelling was een vrolijke en voor onze doelgroep zeer aansprekende voorstelling. Bedankt en tot de volgende keer.

Tjitske Minnema, AZC Burgum

Nogmaals hartstikke bedankt voor de super leuke show op AZC Sweikhuizen. De kinderen hebben intens genoten en ook de ouders hadden deze afleiding in de zware corona periode hard nodig. De introductiefilmpjes zijn over het algemeen goed bekeken door de kids in de computerruimte maar ook op YouTube op de kamers. Voor ons was er in verband met corona geen plaats om het in groepsverband te kijken maar mocht de mogelijkheid ze nog eens voordoen en jullie investeren inderdaad weer in de filmpjes gaan we dit zeker doen! Dus absoluut de volgende keer weer energie insteken, deze kids hebben ervan genoten.

Alle bewoners hebben van het programma genoten en het was heel goed te volgen ondanks dat het Nederlands van onze groep nog niet al te goed is. Door de simpele en directe humor die jullie voornamelijk door lichaamshouding en uitbeelding teweeg brengen, was het voor onze bewoners goed te volgen. De enige tip die ik van bewoners heb gehoord, was dat ze het graag langer zouden willen omdat het zo leuk was.

Randy ter Hark, AZC Sweikhuizen

Heel erg bedankt voor de mooie voorstelling. Het programma is zeer bevalen. Iedereen heeft zichtbaar genoten.

Sanne Postma, AZC Zweeloo

De communicatie vanuit het Wolken theater hebben we als zeer prettig ervaren. Duidelijk wat de bedoeling was en wat er verwacht werd. Top zo samenwerken! Het programma was erg leuk zoals eerder aangegeven vonden de kinderen het super!

Djon Janssens, AZC Almere

Publiciteit

Een poster en een kleurplaat waren gemaakt. De ingekleurde kleurplaten dienden als 'entreebewijs'. Tijdens het evenement waren de kleurplaten ophangen als decoratie.

Onze optredens zijn met foto's, filmpjes en andere impressies intensief gepresenteerd op sociale media en onze website. Zowel de landelijke als regionale en lokale media zijn door middel van persberichten op de hoogte gehouden. In al het promotiemateriaal van het WOLKENTHEATER werden de namen van de donateurs duidelijk vermeld. Het WOLKENTHEATER heeft veel reacties ontvangen.



Clown Eric in de weer met de kinderen van het azc in Sweikhuizen. FOTO ERMINDO ARMINO

WOLKENTHEATER

Circus laat kinderen in azc weer lachen

Al sinds 1993 trekt het Amsterdamse Wolkentheater twee keer per jaar langs asielzoekerscentra in Nederland om de kinderen daar wat vrolijker te stemmen. Gisteren stopte de karavaan in Sweikhuizen en Echt.

SWEIKHUIZEN
DOOR PAUL DOLHAIN

Adrijan Rakic (59) vluchtte begin jaren negentig zelf vanuit voormalig Joegoslavië naar Nederland. Hij had twee tassen bij zich, één gevuld met kleren, de ander vol met theaterattributen. Toen hij na een lange tocht in Amsterdam terechtkwam, zaten in het asielzoekerscentrum meer landgenoten. „Voor de kinderen zijn we toen theatervoorstellingen gaan maken met mijn attributen”, vertelt Rakic.

In 1993 begon hij het Wolkentheater waarvan hij nu directeur en producent is. Met twee bestel-

busjes vol theaterspullen reizen ze twee keer per jaar langs asielzoekerscentra in Nederland. „In de winter hebben we een programma rond Sinterklaas en in de zomer zijn we een reizend circus”, vertelt hij trots.

De Brabantse echtelieden Eric en Carla zijn de twee clowns die de volledige voorstelling van 45 minuten spelen. „We maken al jaren theatervoorstellingen. Drie jaar geleden kwamen we in contact met het Wolkentheater. Dit is zo leuk om te doen”, vertelt clown Eric.

Een half uur voordat de voorstelling begint, zitten al twintig kinderen op de trap treden van het buitenterrein, die als tribune dienen. „Het voormalig retrainthuis

biedt op dit moment plaats aan 224 mensen, van wie zo’n 45 kinderen”, vertelt azc-locatiemanager Leon Giezenaar. „De grootste groep komt uit Iran. We proberen, zeker in coronatijd waarin de bewegingsvrijheid van de kinderen beperkt is, wat leuks te organiseren. Zo spelen we oud-Hollandse spelletjes of hebben we soms een luchtkasteel opstaan. En vandaag dus het circus.”

Tien minuten voor aanvang pakken Eric en Carla, samen met geadjungeerde Tivo, een trombone, djembé en een accordeon. „We gaan even muziek maken, zodat iedereen weet dat het bijna gaat beginnen”, zegt Eric vrolijk. Al spelend komen ze even later met een horde publiek achter zich aan

het gebouw uitgelopen. Alle 45 kinderen zitten op hun plek. Carla telt samen met haar jonge publiek hoeveel er precies aanwezig zijn. „21, 22, 23, 35”, telt Carla voor. „Neeeee, klinkt het vervolgens luidkeels. „Vieeeeerentwintig!” De ouders kijken op gepaste afstand toe en ook de tieners houden zich even afzijdig. In het begin dan, want na tien minuten wil iedereen het zien. „Een circus is voor iedereen herkenbaar”, zegt Rakic. Mime, goocheltrucs, muziek en acrobatiek volgen elkaar in hoog tempo af. Er wordt veel en hard gelachen. En niet alleen door de kleinsten. Maar de 45 minuten zijn snel voorbij en dan moet het circus weer verder. Naar Echt om precies te zijn.

Twee omroepen hebben mooie TV reportages gemaakt die een goed beeld geven van ons project. Zij zijn te zien via:



tinyurl.com/y6xaskhv

en



tinyurl.com/y49yu95m

Er zijn meerdere artikelen verschenen in dagbladen, o.a. in: De Limburger, Dagblad van het Noorden en Leuwarder Courant.

DAGBLAD VAN
NOORDEN HET

IN DE WOLKEN ALS EEN ASIELKIND LACHT

Marcel Looden • 8 augustus 2020 • Groningen

Het Wolkentheater vrolijkt deze maand de coronazomer van asielkinderen op en doet ook het Noorden aan. Mede-oprichter Adrijan Sinisa Rakić verheugt zich op de voorstellingen.

Veel asielkinderen in het Noorden worden deze maand getrakteerd op een circusvoorstelling van het Wolkentheater. Als zij ervan genieten, is ook Adrijan Sinisa Rakić blij. Hij is regisseur, producent en soms speler van het theater en helemaal klaar voor de zomertoernee. „We zijn deze week begonnen in het azc in Gilze en Rijen en doen de komende weken in totaal maar liefst 29 azc's aan

in het hele land, ook de meeste in het Noorden. Zo druk hadden we het in een zomer nog nooit.” De 59-jarige Rakić kan dat weten. Hij stond 27 jaar geleden mede aan de wieg van de Stichting Wolkentheater. De stichting die zich helemaal richt op het maken en geven van voorstellingen aan kinderen in Nederlandse azc's, en zo die kinderen een mooie dag wil geven. (...)

De hele tekst kunt u lezen via: tinyurl.com/y4qlunzm

Slot

Zomertour 2020 in het kort: 19 dagen, 28 optredens in diverse AZC's, 2595 km door heel Nederland met 2 busjes, 1 leuke band, overnachtingen op bijzondere plekken, vroeg opstaan en laat naar bed, afgelasting van 2 optreden op het laatste moment wegens een corona-uitbraak op locatie, circa 2.500 lachende gezichten. We zijn zeer dankbaar dat dit mogelijk was.

TOEN SINTERKLAS NOG KLAASJE WAS



Twee weken voor pakjesavond begon het WOLKENTHEATER haar tournee langs een 20-tal asielzoekerscentra (AZC's) door het hele land met de nieuwe voorstelling TOEN SINTERKLAAS NOG KLAASJE WAS. De bedoeling was om voor de kinderen in AZC's die al veel ellende hebben meegemaakt een vrolijk feest te organiseren, een magisch moment van geluk en samenzijn. In het eerste deel van het evenement was er een poppentheatervoorstelling te zien over hoe ooit een jongetje, genaamd Klaasje, door de liefde gered werd. In het tweede deel van het programma kwam de nu grote en oude Klaas (Sinterklaas) met zijn Piet binnen om aandacht en liefde aan de kinderen te geven. De optredens van het WOLKENTHEATER veroorzaakten salvo's van gelach en enthousiasme bij de aanwezige kinderen. Als uitvoerders hebben wij tijdens de tour niet minder genoten dan de kinderen zelf. Als we nu naar de foto's en video's van onze optredens kijken, weten we zeker dat ons doel volledig is bereikt.

Deze tour voorbereiden en spelen in de huidige coronatijd was alles behalve eenvoudig. Omdat we fysiek contact met de kinderen moesten vermijden waren we genooddaakt ons programma gedeeltelijk aan te passen. Medio november stonden we klaar om te beginnen, maar de tournee stond wegens de veranderende epidemiologische situatie nog steeds onder vraagtekens. Om de risico's van infecties tot een minimum te brengen, hebben alle medewerkers van het WOLKENTHEATER zich twee dagen voor het begin van de tour op corona laten testen. Gelukkig kwam er op het laatste moment vanuit AZC's een groen licht. Natuurlijk moesten we alle maatregelen van AZC's i.v.m. aantal aanwezigen, afstand, hygiëne, etc. in acht nemen. Die maatregelen waren bij verschillende locaties ook verschillend geïnterpreteerd, wat betekende dat het WOLKENTHEATER zich iedere keer weer moest aanpassen en in een aantal gevallen zelfs het programma gedeeltelijk anders moest uitvoeren. Al die inzet en flexibiliteit resulteerde uiteindelijk in een verantwoorde tournee met zo min mogelijk gezondheidsrisico's, waarbij slechts 3 optredens wegens een uitbraak van besmettingen op de locaties (zie speellijst) moesten worden gecancelled. Er is tot ons plezier zelfs één voorstelling bij gekomen, in AZC Rotterdam. In totaal hebben we dus 18 voorstellingen in twee weken gespeeld.

Het meest uitdagende optreden van de tournee was in AZC Harderwijk. Daar moesten we in de openlucht spelen, anders zou de voorstelling gecancelled worden. Er waren namelijk te veel kinderen voor een optreden in een zaal. Ondanks de slechte weersvoorspellingen op het afgesproken tijdstip, namelijk de ochtend van 5 december, was het in Harderwijk een ontzettend mooie en zonnige dag. De voorstelling was dus mogelijk en ons optreden is een waar feest geworden.



Foto's



De foto's, gemaakt door Goedele Monnens, zijn kosteloos te gebruiken en in grote resolutie te downloaden via: tinyurl.com/y9t6ndlj.



AZC Harderwijk, 5 december 2020

Speellijst:

Maandag 23 november	16:00	AZC Schalkhaar
	19:30	AZC Almelo
Dinsdag 24 november	16:00	AZC Hardenberg
	19:30	AZC Zweeloo - afgezegd
Woensdag 25 november	16:00	AZC Delfzijl
	19:30	AZC Assen
Donderdag 26 november	16:00	AZC Drachten
	19:30	AZC Burgum
Vrijdag 27 november	10:00	AZC Sneek
	13:30	AZC Luttelgeest
Dinsdag 1 december	16:00 & 17:00	AZC Rotterdam
	20:00	AZC Leersum - afgezegd
Woensdag 2 december	14:00	AZC Gilze en Rijen - afgezegd

	18:00	AZC Oisterwijk
Donderdag 3 december	11:00	AZC Echt
	16:00	AZC Overloon
Vrijdag 4 december	13:00	AZC Arnhem-Groningensingl
	16:30	AZC Arnhem-Elderhofseweg
Zaterdag 5 december	12:00	AZC Harderwijk
	16:00	AZC Almere

Publiciteit

Zowel de landelijke als regionale en lokale media zijn door middel van persberichten op de hoogte gehouden. Onze optredens zijn met foto's, filmpjes en andere impressies intensief gepresenteerd op sociale media (facebook.com/Wolkentheater) en onze website (wolkentheater.nl). In al het promotiemateriaal van het WOLKENTHEATER werden de namen van de donateurs duidelijk vermeld.

Daarnaast was er een poster en een kleurplaat gemaakt. Posters waren zowel binnen als buiten AZC's opgehangen. De ingekleurde kleurplaten dienden als entreebewijs. Tijdens het evenement waren de kleurplaten ophangen als decoratie.

Het WOLKENTHEATER heeft veel reacties ontvangen. Er zijn meerdere artikelen verschenen in lokale/regionale dagbladen en verschillende omroepen en online platforms hebben mooie rapportages gemaakt.

Leuwaarder Courant, 29 november 2020

Genieten van Sinterklaasvoorstelling op azc



BURGUM Bonzende kinderharten en verwachtingsvolle blikken, gisteren in het asielzoekerscentrum van Burgum. Hier speelde het Wolkentheater de voorstelling *Toen Sinterklaas nog Klaasje* was voor de jongste bewoners. Ook Sint en Piet kwamen langs om cadeautjes uit te delen. Vandaag is er nog een optreden in het azc van Sneek. Stichting Wolkentheater is in 1993 opgericht door Adrijan Siniša Rakic, zelf vluchteling uit voormalig Joegoslavië. Hij wil azc-kinderen helpen met het herontdekken van de mooie kant van het leven. „Sinterklaas is heel belangrijk voor ze. Hij opent de deuren naar Nederlandse gewoontes, cultuur en samenleving”, vindt Siniša Rakic. FOTO JILMER POSTMA

Team WOLKENTHEATER 2020

Ons team voor deze tournee was samengesteld uit de medewerkers die al eerder met het WOLKENTHEATER hebben samengewerkt en een paar nieuwe collega's. Samen hebben we een bijzondere, mooie en inspirerende tijd meegemaakt.



Carla van der Steen
spelster



Eric van der Steen
speler



Arthur Geesing
speler



Marcelle v/dr
Velden - spelster



Tivo Beunk
speler



Thijs Roovers
speler



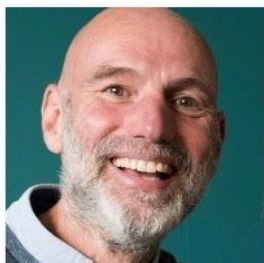
N.V. Woek
tekenaar



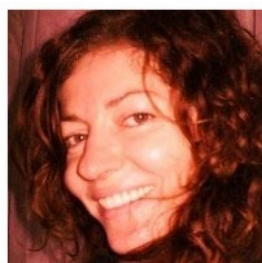
Goedele Monnens
fotografe



Erik van Rossem
voorzitter



Jochem Bosselaar
secretaris



Minja Pandurov
penningmeester



Adrijan Siniša Rakić
directeur/productie

RTL Nieuws heeft 29 november 2020 een bijzonder fraai artikel over het WOLKENTHEATER gepubliceerd. De artikel is te zien via de link: tinyurl.com/y52g3mgo.

rtl nieuws

Zondaginterview

Adrijan ontvluchtte oorlog met wat handpoppen in z'n tas, nu laat hij hier asielkinderen weer lachen

29 november 2020 08:27Aangepast: 29 november 2020 22:06

In het holst van de nacht vluchtte Adrijan Siniša Rakić (59) dertig jaar geleden weg van de oorlog in Joegoslavië. De theatermaker belandde in Amsterdam en verdiende zijn geld met poppenvoorstellingen op straat. Nu maakt hij theater voor asielkinderen in Nederland. "Ze moeten kunnen ontsnappen."



Er was eens een dag in het voorjaar van 1992 waarop theatermaker Adrijan Siniša Rakić niet meer kon ademen. Het leek wel alsof zijn longen niet meer volliepen met zuurstof, hoe hard hij de lucht ook naar binnen zoog, daar, in zijn kleine flatje in Belgrado. Ik ga dood, dacht hij. En daarna: ik moet weg, ik moet weg, ik moet weg. Dat was het moment dat Adrijan besloot om Joegoslavië te verlaten. Zijn thuisland waar hij zo'n gelukkige jeugd had met zijn zusje en lieve ouders, waar hij studeerde, waar zijn vrienden woonden... "Maar ik kon er niet meer blijven. Echt niet."

Thuisland

Nu, bijna dertig jaar later, noemt hij Nederland zijn thuisland. De theatermaker vertelt zijn levensverhaal in een stenen bijgebouw van het asielzoekerscentrum in het dorp Schalkhaar, in het oosten van het land, bij Deventer. Er staat een rij kinderen voor de ingang, ze druppelen één voor één binnen, ze komen vandaag naar de theatervoorstelling van Adrijan kijken.



"Ik kan zo ontroerd raken van die kinderen."

In die rij staat een klein meisje. Ze heeft grote bruine ogen en ze houdt een tekening vast, zo stevig vast dat het papier een beetje kreukt – want het waait buiten, het is guur, een beetje donker al zelfs, en deze tekening mag ab-so-luut niet wegwaaien. "Hij is voor Sinterklaas", fluistert ze. En daarna, iets harder, giechelend: "Sinterklaas Kapoentje."

Magie

Het meisje komt uit Syrië en is één van de zeventig kinderen die met hun gezinnen in Schalkhaar een toevluchtsoord vonden. Adrijan voelt zich verbonden met deze kinderen, en daarom maakt hij voorstellingen voor hen. Dit keer is het een sinterklaasvoorstelling. "Ik vind het belangrijk dat ze kunnen ontsnappen aan de troosteloze situatie waarin ze zitten en aan wat ze hebben meegemaakt. Dat is wat theater kan doen." Hij glimlacht. Twinkeling in zijn ogen – haast kinderlijk. "Theater is magie."

Zelf staat hij niet op het podium. Hij heeft het wel gedaan hoor, vroeger, maar hij is meer, zoals hij het zelf zegt, 'een achtergrondman'. "Ik laat liever iemand anders schitteren."



Dit jaar vertelt het theatergezelschap het verhaal van Klaasje.

Inmiddels zijn alle kinderen gaan zitten – op het puntje van hun stoel, want op het podium vertelt een poppenspeler het verhaal van Klaasje.

'Er was eens... een tijd dat Sinterklaas nog klaasje was'. Klaasje was ongelukkig omdat zijn ene beentje langer was dan het andere. Hij liep mank en voelde zich anders. En alleen.

"Dat heb ik zelf ook wel gevoeld", zegt Adrijan na de voorstelling. "Dat je niet weet waar je heen moet, wat er met je gaat gebeuren." Alleen was hij toen geen kind, maar een volwassene.



"We willen de mensen even laten vergeten waar ze zijn."

Uren buitenspelen

Adrijan had een gelukkige jeugd, deels in Kroatië, deels in Servië. "Ik woonde met mijn jongere zusje en mijn vader en moeder op verschillende plekken. Mijn vader was majoor in het leger, dus we moesten vaak verhuizen. Het leven was goed, ik had veel vriendjes en vriendinnetjes. Joegoslavië was een soort linkse semidictatuur, maar wel een veilig land om op te groeien met lage criminaliteitscijfers."

Hij herinnert zich nog dat hij vaak de deur uitging om met vriendjes te spelen, en pas uren later terugkwam. "Dan gingen we de stad in. Naar speeltuinen, pleinen, stoepen, parken, steegjes. Dat is in Amsterdam ondenkbaar: ik zou mijn kinderen, toen ze nog klein waren, daar nog geen vijf minuten alleen op straat laten."



Adrijan in 1964. "Ik had een gelukkige jeugd."

De mensen leefden buiten. Opa's en oma's zaten op bankjes voor hun huizen te kletsen, verliefde stelletjes kusten in een park, mensen wandelden tot laat door de straten. "Als je me toen had verteld dat er een burgeroorlog zou komen, had ik je voor gek verklaard."

Onderhuidse haat

Toch kwam die er. Maar eerst kwam de haat. "Je voelde hoe het sluimerde in de stad, onderhuids. Er waren protesten die steeds groter werden, er was politieke onrust, de sfeer werd grimmiger."



Onrust en demonstraties in Sarajevo, 1992.

Adrijan woonde in die tijd in een klein flatje in Belgrado, had als freelance theaterregisseur een bestaan met veel reizen naar grote steden, veel nieuwe mensen ontmoeten, kunst, cultuur. "Het is moeilijk om aan te wijzen: dát is het omslagpunt, toen werd het oorlog. Maar ik weet nog heel goed hoe ik bij mijn buurvrouw op de koffie ging. Ik kende haar al jaren, ze was een lieve vrouw, had een leuke man met wie ze twee kinderen had."

"En ik zat daar aan de keukentafel, en ineens begint ze zo'n haatvol gesprek over 'de vijanden van het volk'. Ik schrok: wat is dát nou weer? En toen begon ik me zorgen te maken. Als mijn buurvrouw van in de 40 al zo kan praten, wat gaat dat dan doen met jongens in de 20 die wapens krijgen?"



Een mortierinslag in een gebouw in Osijek, Kroatië, in 1991.

Hij werd bang. Dacht: er komt een catastrofe, we gaan elkaar doodmaken. "In een kroeg kun je twintig mensen hebben die vriendschappelijk met elkaar praten, maar komt er één iemand die iets naars zegt, dan komt er een dynamiek die alles verkloot", zegt hij. "Wij hadden dat ook, maar dan in een heel land, waar miljoenen mensen woonden van allerlei nationaliteiten. En die mensen maakten zichzelf en elkaar gek. Keurige huisvrouwen, slimme studenten, lieve onderwijzers, wijze politici, zorgzame hulpverleners: ze begonnen allemaal vol haat te praten over 'de anderen', een andere etnische groep, een andere deelrepubliek."

Moet je je voorstellen...

In 1991 begon de Joegoslavische burgeroorlog, die tot 1999 zou duren. "Moet je je voorstellen. Dat de mensen uit Limburg ineens naar Utrecht komen, met wapens. Zo ging het. Zo ging het echt."

En toen kwam die ene dag. In de zomer van 1992, waarop Adrijan niet meer kon ademen. Hyperventilatie, besepte hij later. "Ik hoorde via-via dat er nog steeds enkele bussen de grens over mochten rijden, naar Duitsland. Dat was iets van vóór de oorlog, omdat je in Duitsland goedkoop elektrische apparaten kon kopen. Ik denk eigenlijk dat de regering die busroute expres openhield voor mensen die niet wilden vechten. Je reed er 's nachts heen, deed je inkopen, en dan kwam je weer terug."



"Theater is magie. Theater heelt mensen", zegt Adrijan.

Alleen: Adrijan kwam niet meer terug. Net zoals de andere jonge mannen die in de bus zaten, en allemaal dienstplichtig waren. Ze werden in München gedropt, Adrijan had een tas bij zich met wat kleren, en zijn speelpoppen. Hij kocht van zijn laatste geld een treinticket naar Amsterdam, omdat hij daar iemand kende bij wie hij tijdelijk kon verblijven. Zijn longen zogen zich weer vol met lucht.

Dit is tijdelijk

Lang dacht hij: ik blijf hier tijdelijk, tot de onzin in mijn eigen land voorbij is. "Je zegt tegen jezelf: twee weken, en dan ga ik weer terug. En dan weer: twee weken. Een paar maanden. Weer een paar maanden." Hij sliep bij zijn kennis, en daarna ontmoette hij een paar krakers die een kraakpand voor hem vonden. Overdag speelde hij op straat met zijn poppen, op het Leidseplein, in de Kalverstraat, maar ook in Utrecht, Haarlem. "Het gaf me geen troost, maar wel centjes."

Tot hij kennismaakte met de Nederlandse herfst. Regen, wind, kou, weinig mensen op straat, en bovendien was hij illegaal. "Het was echt een drama. Ik heb me nooit een asielzoeker gevoeld, ik dacht: dat zijn de mensen die niet in staat zijn om voor zichzelf te zorgen. Het was een harde klap toen ik besepte dat ook ik hulp nodig had."



Het wolken theater werd op Valentijnsdag opgericht, in 1993.

Hij vroeg asiel aan. Nadat hij zijn gegevens had ingevuld, vroeg hij aan de mensen achter de balie: "En nu?" Misschien naïef, maar hij dacht, en hoopte: ze kunnen me wel helpen aan tijdelijk onderdak, desnoods in een azc. Maar die zaten allemaal vol.



In voormalig Joegoslavië ontmoette Adrijan zijn grote liefde.

Heel ongemakkelijk

Hij ging van kraakpand naar kraakpand, anderhalf jaar, leefde van een bescheiden uitkering van de staat en toen kreeg hij een verblijfsvergunning en een woning toegewezen. "Dat vond ik heel ongemakkelijk. Er was inmiddels een woningtekort, er waren mensen die zeven jaar moesten wachten op een huis, en ik kwam er als nieuwkomer meteen in het centrum wonen. Ik vertelde dat niet graag aan mensen."

Toen hij zijn huis 'mooi had ingericht', werd hij ziek. Hij was op. Moe, verdrietig, hij at slecht, sliep slecht. "Nu snap ik het beter, toen had ik geen idee dat het een burn-out was."



"Mijn collega's en ik zijn nodig in de azc's."

Wat hem eruit hielp? Theater. Zonder twijfel. "Ik heb heel veel kunstzinnige mensen ontmoet, vrienden gemaakt voor het leven." Hij richtte met tien andere gevluchte kunstenaars uit Joegoslavië [een theatergroep](#) op, het Wolken theater, om voorstellingen te maken voor asielkinderen. "We wilden uitdragen dat we er voor elk kind waren. Van welke nationaliteit of achtergrond of huidskleur ook. We wilden laten zien: wij zijn niet de slechteriken. Want we wisten allemaal waardoor het mis was gegaan in voormalig Joegoslavië: verdeeldheid."

Wij waren daar nodig

De eerste productie was in 1993. "Asielzoekerscentra zijn nodig in Nederland, maar het zijn geen vrolijke plekken, met weinig activiteiten. Wij waren daar nodig om die kinderen iets extra's en onverwachts te geven."

Theater hielp Adrijan zich thuis te voelen in Nederland. Meer thuis dan in zijn geboorteland. Af en toe gaat Adrijan nog terug naar voormalig Joegoslavië, zijn familie woont er nog. De eerste keer dat hij er weer kwam, net na de oorlog, ontmoette hij er een meisje. "Ik kende haar nog van vroeger, en ik was zo blij om haar te zien. Het voelde een beetje als thuiskomen."



Adrijan met zijn vrouw en dochter.

Ze kregen een relatie en zij kwam voor Adrijan naar Nederland. "Dat was echt een groot geluk." Ze wonen nog steeds in Amsterdam. Maar dan nu met z'n vieren: Adrijan heeft een dochter van 20 en een zoon van 16. Terug wil hij niet meer. In ieder geval: niet voor langere tijd.

Bang, onrustig

"Altijd als ik er ben, voel ik me onrustig. Daar moet ik wat mee, hoor, ik moet dingen verwerken denk ik. Misschien er meer over praten."

Het is, zegt hij, hetzelfde benauwende gevoel dat hij tot voor kort had toen hij naar azc's ging. "Het is een trauma, je ziet die ontheemde kinderen, en ik weet zo goed hoe zij zich voelen. Ik voel dan mijn eigen angst en onzekerheid weer, van toen."



Adrijan met zijn vrouw, zoon en dochter.

Moedeloosheid herken je vanaf afstandje, zegt Adrijan. "Altijd als ik naar een azc rijd, en ik zie mensen in de buurt van achteren, dan kan ik zo zeggen of ze gevlucht zijn of niet. Je ziet het aan de houding. Die mensen sjokken, schouders hangen."

Ontroerd

Maar de laatste jaren voelt Adrijan zich beter op zijn gemak in azc's. "Ik besef steeds meer: we doen het voor die kinderen."

Hij kan daar ontroerd door raken en er tegelijkertijd van genieten. Van dat kleine meisje dat op het puntje van haar stoel zit en roept: 'Sinterkláááás'. Van dat jongetje dat naar voren mag komen en een kunstje mag laten zien. En van het liedje dat ze met z'n allen aan het einde zingen. Sinterklaas Kapoentje.

[Lisanne van Sadelhoff](#)

<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5199659/adrijan-sinisa-rakic-zondaginterview-azc-oorlog-joegoslavie>

3. JAARREKENING 2020

(alle bedragen zijn in euro's)

Balans		
	31 dec 2020	31 dec 2019
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	28,35	379,86
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	11.389,66	5.784,13
Liquide middelen	22.340,78	32.615,13
Totaal activa	33.758,79	38.779,12
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
Continuïteitsreserve	32.032,72	32.618,60
Kortlopende schulden	1.726,07	6.160,52
Totaal passiva	33.758,79	38.779,12

Staat van baten en lasten			
	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving	46.825,25	70.000,00	68.798,50
Subsidies van overheden	40.191,00	30.000,00	27.475,00
Rente	0,04	0	
Overige baten	837,40	0	0
Som der baten	87.853,69	100.000,00	96.273,50
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen	87.067,25	95.000,00	92.920,79
Beheer en administratie	1.372,32	2.500,00	3.087,90
Som der lasten	88.439,57	97.500,00	96.008,69
Resultaat	-585,88	2.500,00	264,81
RESULTAATBESTEMMING			
Mutatie continuïteitsreserve	-585,88	2.500,00	264,81

Toelichting op Balans

Materiële vaste activa	
Katoorinrichting	28,35,75
Vorderingen en overlopende activa	
Te ontvangen BTW	2.118,16
Borg Connect Car	300,00
Debiteuren	8.971,50
Liquide middelen	
ING Bank Betaalrekening	22.321,22
Kas	19,56
Kortlopende schulden	
Reservering vakantiegeld	1.726,07

Toelichting op Staat van baten en lasten

Baten uit eigen fondsenweving	
Vermogenfondsen	40.100,00
Sponsoring	5.000,00
Particulren	1.725,25
Subsidies overheiden	
Gemeenten	9.150,00
Rijk NOW	6.041,00
COA/AZC's	25.000,00
Besteed aan doelstellingen	
Onderzoekskosten	177,29
Theatermateriaal	813,15
Fotokopieren	3,51
Drukkosten	467,85
Portokosten	843,44
Vervoerkosten	2.332,83
Verblijfskosten	2.882,76
Vergaderingskosten	284,15
Honoraria	24.662,99
Loonkosten	50.175,19
Huisvestingkosten	3.404,63
Telefoonkosten	134,68
Internetkosten	700,44
Kantoorbenodigheiden	101,35
Onderhoud apparatuur	79,99
Kosten beheer en administratie	
Administratiekosten	1.020,81
Afschrijvingen	351,51

Percentage uitgaven van de totale baten

Uitbested aan de Doelstellingen	96,52%
Uitbested aan de Beheer en administratie	3,20%
Mutatie continuïteitsreserve	0,28%
Totaal	100,00%

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar. Ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De materiële vaste activa bestaan uit inventaris en computers inclusief software. Deze worden over meerdere jaren lineair afgeschreven en via een verdeelsleutel doorbelast aan de doelstelling en aan beheer en administratie. De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn 33,33% voor computers en software en 20% voor inventaris.

De baten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn gerealiseerd en de lasten zodra ze te voorzien zijn.

De huisvestings-, kantoor- personeelskosten

worden aan de hand van de urenregistratie verdeeld naar de projecten.

Het resultaat is het verschil tussen de totale baten en de totale lasten.

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt.

Noch directeur, noch bestuursleden hadden in 2019 relevante nevenfuncties. De leden van het bestuur hebben volledig onbezoldigd gewerkt. De betaalde krachten hebben honoraria in overeenstemming met CAO Theater ontvangen en de vrijwilligers wettelijke vrijwilliersvergoeding.

Met dank aan o.a:



4. JAARPLAN 2021

In 2021 willen wij de AZC's opnieuw twee keer bezoeken.



De zomer is een extra ingewikkelde periode voor kinderen in AZC's: hun school is dicht, er is weinig afleiding en terwijl anderen op vakantie gaan, blijven zij noodgedwongen achter. Juist daarom wil het WOLKENTHEATER voor deze groep kinderen het **ZOMERCIRCUS** organiseren: een vrolijk openlucht evenement met tentjes, vlaggetjes, tafels en bankjes, met circusspelletjes, clownworkshops, een lekkernijenproeverij, kinderdisco en met als hoogtepunt onze nieuwe circusvoorstelling! Voor één dag veranderen treurige azc's in een vrolijke plek waar kinderen spelen, lachen, zich creatief uiten, van theater genieten en met elkaar plezier maken.



In de winter wordt een evenement rond de Goedheiligman georganiseerd. Sinterklaas is een sterke, maar toch zachte brug die leidt naar de Nederlandse samenleving, gewoonten en cultuur. Hij vergeet niemand en daarom is het van groot belang dat hij in hoogsteigen persoon ook naar AZC's komt. Het **SINTERFEEST** begint met het samen zingen van sinterklaasliedjes, waarna de nieuwe sinterklaasvoorstelling wordt gespeeld. Als iedereen op het puntje van zijn stoel zit, komt de Sint zelf binnen. Hij neemt veel ruimte en tijd om persoonlijk met de kinderen kennis te maken: hij gaat kleurplaten bekijken, dansoptredens zien, uit het boek lezen etc. Ten slotte krijgen alle aanwezige kinderen een cadeau en kan iedereen met de Sint een foto of een selfie maken. Want Sinterklaas heeft alle kinderen lief!

Om deze evenementen mogelijk te maken gaat het WOLKENTHEATER nauw samenwerken met circa 30 AZC's.

Begroting 2021

BATEN	Baten uit eigen fondsenwerving	60.000,00
	Subsidies van overheden	40.000,00
	Som der baten	100.000,00
LASTEN	Doelstellingen	95.000,00
	Beheer en administratie	2.500,00
	Som der lasten	97.500
RESULTAAT	Resultaat	2.500,00
	Resultaatbestemming: continuïteitsreserve	2.500,00